

СКЛАДНЕ РЕЧЕННЯ. РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ В СКЛАДНОМУ РЕЧЕННІ

Мета: повторення й узагальнення вивченого про складне речення ; закріплення навичок правильно вживати розділові знаки в складних реченнях; виховання почуття любові до рідного краю.
Повторення: українська мова в житті українців.

Пригадаймо!

1. Які речення бувають за будовою?

2. Скільки граматичних основ має просте речення?

3. Скільки граматичних основ має складне речення?

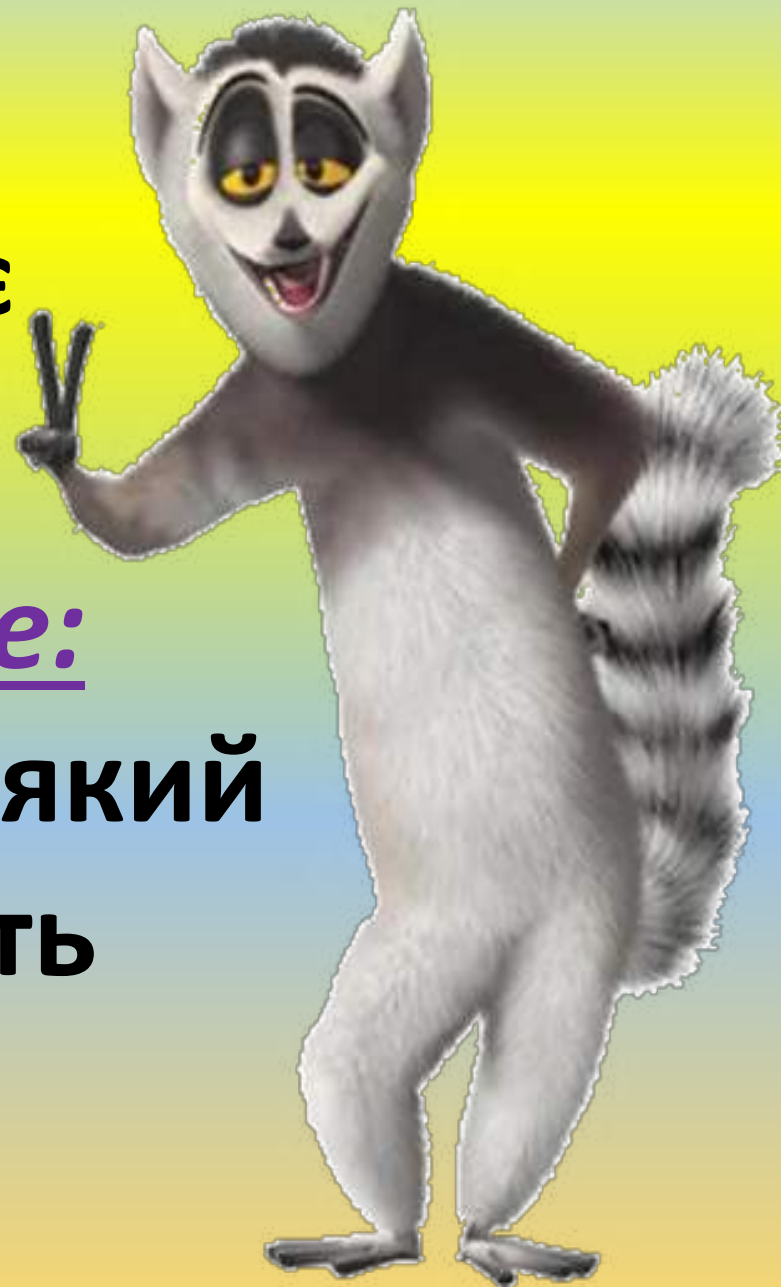

Доведіть що речення просте:

Цей скрипаль майстерно володіє технікою гри.

Доведіть, що речення складне:

Відомим історичним твором, який дійшов до наших днів, є Повість минулих літ».

Вправа 1 . Запишіть слова, вставляючи пропущені букви та розподіляючи у дві колонки:
у першу – з пропущеною буквою **Е**, у другу – з **И**.

Ст_рилізоване молоко, конс_рви,
р_бина, ер_троцити, чайн_к, лік_р,
енергоспож_вання, ніж_нські огірки,
нач_нки, антр_кот, д_серт, напол_он,
екл_р, ялов_чина.

Е

Стерилізоване
молоко,
Консерви,
Лікер,
Антрекот,
Десерт,
Наполеон,
Еклер.

И

Рибина,
Еритроцити,
Чайник,
Енергоспожив
ання,
Ніжинські
огірки,
Начинка,
Яловичина

Запам'ятаймо!

Частини складного речення можуть поєднуватися:

а) сполучниками і (й), а, та, але, зате, щоб, тому
що: *Осінній дощ шумів, і вітер бився в зачинені вікна.*

б) словами коли, який, де:

*Наталка тихенько грала на гітарі,
коли прийшли друзі.*

в) інтонаційно, без сполучників:

*Степанко з Любою підбігли до кручі й
спинилися — внизу зеленію, мінилося море*

Розділові знаки в складному реченні

1. Між частинами складного речення ставиться **кома** :

Наприклад, У казках герой потрапляє в казковий світ, коли стрибає в колодязь.

2. Між частинам складного речення кома не ставиться, коли є **спільний другорядний** член речення та частини складного речення незалежні.

Вправа 2 . Практична робота.

Утворіть від простих речень складні.

Підкресліть головні члени речення.

1.Давно вже літо доцвіло,

**2.Вода при березі починала каламутитись і
жовкнути,**

3.Море дедалі втрачало спокій,

4.Був чудовий осінній ранок,

Вправа 3. Гра “Лови помилку”.

Знайдіть помилку, допущену в одному із речень.

1. Людина боїться того, чого не знає.
2. Ніколи не думайте що ви все знаєте.
- 3.Справа не в тому, щоб знати багато, а в тому, щоб знати потрібне.

Алгоритм синтаксичного розбору складного речення

1. З'ясуйте вид речення за метою висловлювання: розповідне, питальне чи спонукальне.

2. Вид речення за емоційним забарвленням: окличне чи неокличне.

3. Доведіть, що за будовою речення складне. Виділіть у ньому граматичну основу (ГО).

Визначте, як з'єднані прості речення у складному: за допомогою інтонації, за допомогою інтонації та сполучників.

Приклад усного розбору:

Прокидається Україна, будить жайворонків своїх.
(М. Сингаївський)

Речення розповідне, неокличне.

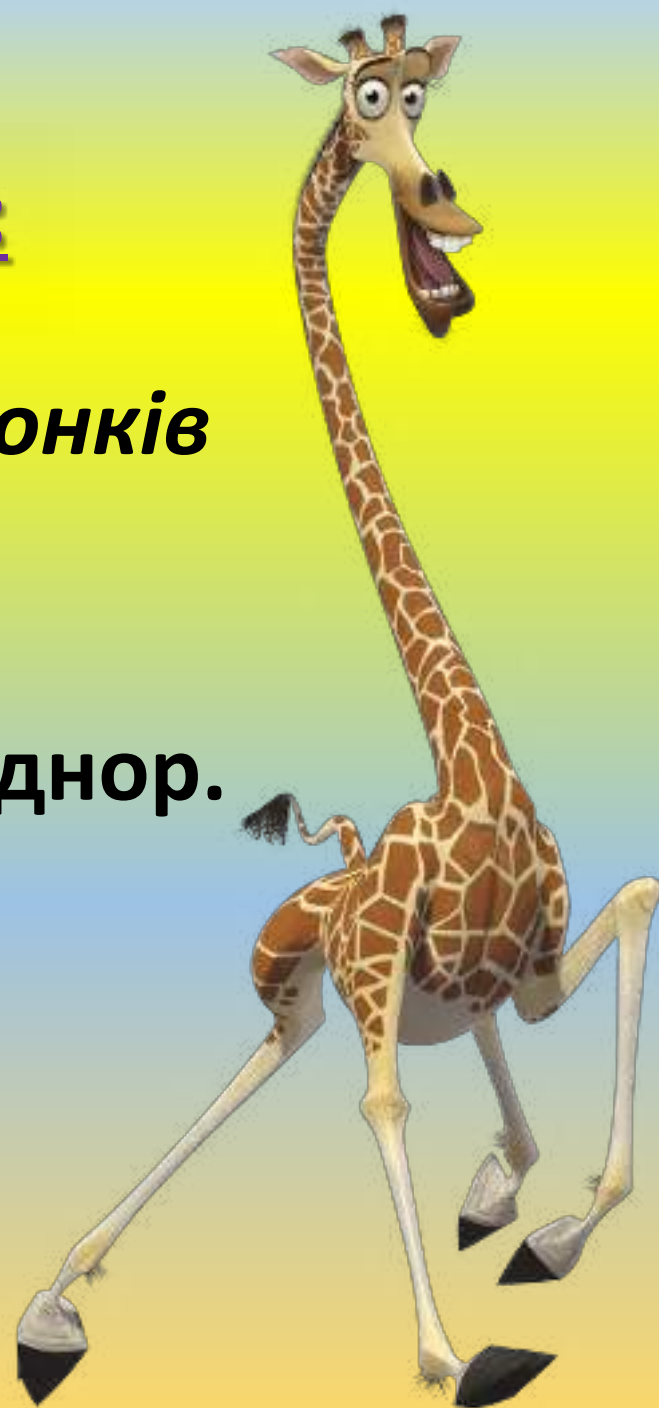
Граматична основа складається з підмета *Україна*, вираженого іменником, та присудків *прокидається і будить*, виражених дієсловами. Речення має два головні члени, отже, воно двоскладне. У складі речення є другорядні члени речення: додаток *жайворонків*, вираженого іменником, та означення *своїх*, який виражений займенником.

Приклад письмового розбору:

*Прокидається Україна, будить жайворонків
своїх. (М. Сингаївський)*

(Розп., неокл., двоскл., пошир., укл. однор.
присудками)

Обери, який ти звір!

М
О
Л
О
Д
Ц
І

Домашнє завдання

Опрацювати конспект

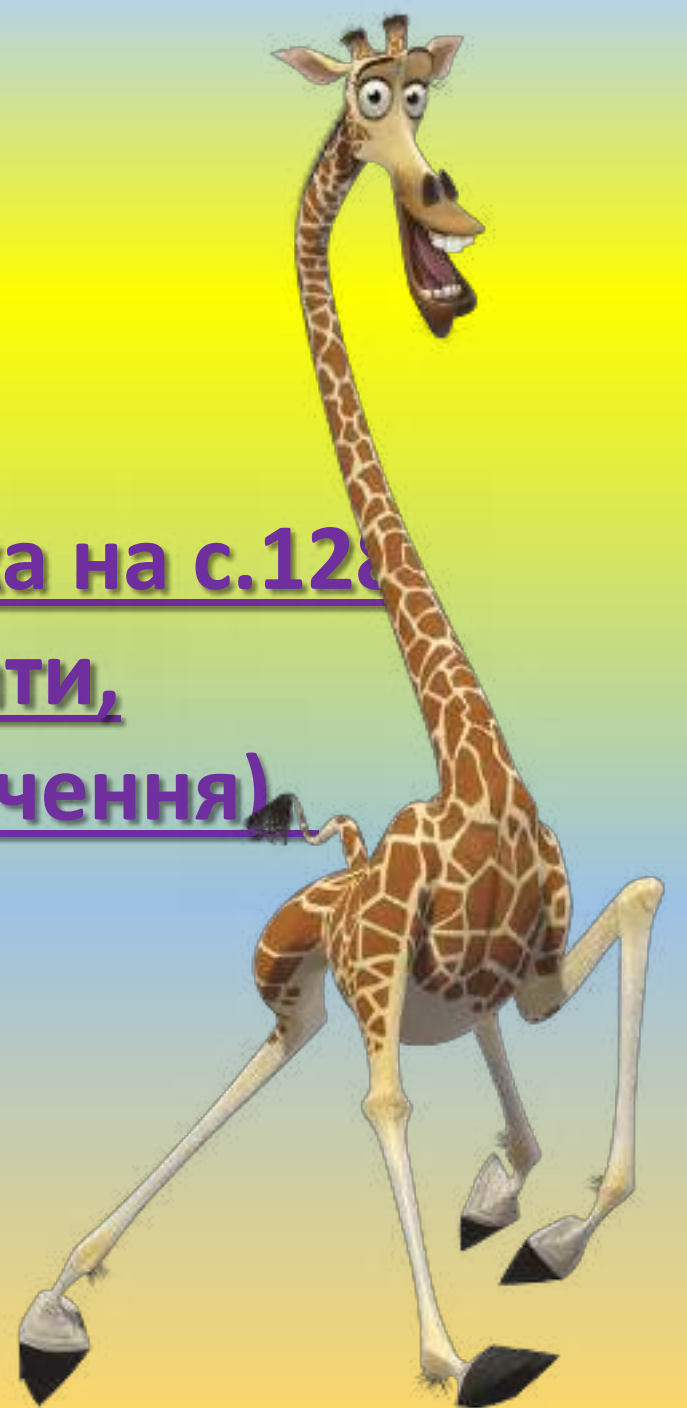
Опрацювати статтю підручника на с.128

Вправа 317 с128-129(переписати,
підкреслити головні члени речення)

Фото усієї виконаної роботи надсилай у Нитай на перевірку

Або на пошту cucerochka@bigmir.net

Бажаю успіхів!

Джерела:

https://subject.com.ua/textbook/mova/6klas_1/4.html

<https://disted.edu.vn.ua/courses/learn/696>

<https://vseosvita.ua/library/prezentacia-na-temu-sintaksicnij-rozbir-recenna-dla-ucniv-5-klasu-238239.html>

<https://naurok.ams3.digitaloceanspaces.com/uploads/files/66775/53369.ppt>

<https://www.pngwing.com/ru/search?q=%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B8+%D0%B8%D0%B7+%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%80>